

Publicat la Berlin de ALLEA – Toate Academiiile Europene, Octombrie 2019

Declarația ALLEA a fost pregătită de Grupul de lucru ALLEA pentru Programul Horizon Europa. Prin Grupul său de lucru ALLEA în numele Academiilor europene contribuie la dezvoltarea cadrului UE pentru finanțarea cercetării și legislația de bază. Grupul de lucru încearcă în special să se asigure că Programele europene de finanțare a cercetării sunt dezvoltate pe baza intereselor comunității „Wissenschafts” și promovează deplina reprezentare a tuturor domeniilor științifice. Mai multe informații despre activitățile ALLEA în Programul Horizon Europe și în Grupul de lucru pot fi găsite aici: <https://allea.org/horizon-europe/>

Textul acestei lucrări este autorizat în condițiile licenței Creative Commons Attribution care permite utilizarea fără restricții, cu condiția ca autorul și sursa originală să fie creditate. Licența este disponibilă la adresa: <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0>. Imaginile nu sunt acoperite de această licență.

Rezumat

ALLEA – Federația Europeană a Academiiilor de Științe Exacte și Umanistice salută Comunicarea Comisiei Europene cu privire la Planul strategic de punere în aplicare a Programului Horizon Europe, care este următorul program-cadru de cercetare și inovare al UE.

Noi sprijinim pe deplin realizarea unui program-cadru puternic și bine asigurat cu resurse, care creează condiții de nivel mondial pentru ca știința și cercetarea să înflorească în următoarele decenii. Așteptăm cu nerăbdare să continuăm dialogul cu Comisia Europeană privind modelarea Programului Horizon Europe.

Pentru a poziționa cu succes cercetarea europeană într-un mediu global competitiv, considerăm că este extrem de important să luăm în considerare următoarele puncte în procesul de finalizare și implementare a Programului Horizon Europe:

- Concentrarea pe finanțarea excelenței și gândirii creative „blue sky thinking” prin instrumente de succes, cum ar fi Consiliul European de Cercetare (ERC).
- Continuarea și intensificarea sprijinului pentru mobilitatea cercetărilor prin programe precum Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA) sau ERASMUS.
- Reglementarea distribuirii echitabile și egale a fondurilor pe diferite clustere ale Pilonului 2 în Programul Horizon Europe.
- Înțelegerea largă a inovării, care depășește inovația tehnologică și, prin urmare, susține interdisciplinaritatea și care recunoaște valoarea științelor sociale și umaniste într-un mod mai puțin tehnocratic și instrumental.
- Stabilirea unei evaluări independente, critice și continue a „misiunilor” din Horizon Europe.
- Continuarea „Parteneriatelor instituționale” din Programul Horizont 2020.
- Asigurarea că Programul-cadru este „deschisă lumii” și permite participarea largă a țărilor asociate.

Livrarea Programului Horizon Europe

Drept răspuns la invitația Comisiei Europene de a împărtăși opiniile noastre despre următorul program de cercetare și inovare al UE – Horizon Europe (2021–2027), și luând în considerare discuțiile din timpul Zilelor UE de cercetare și inovare de la Bruxelles din 24-26 septembrie 2019, ALLEA dorește să-și punteze prioritățile pentru dezvoltarea strategică și implementarea Programului Horizon Europe.

Așa cum a declarat ALLEA anterior, Programul Horizon Europe ar trebui în mod clar să facă cercetarea și inovarea în UE cât mai atractive posibil. Programul Horizon Europe ar trebui să urmărească crearea condițiilor pentru ca cercetarea și inovarea să prospere în UE în următoarele decenii.

ALLEA salută actualul acord parțial la care au ajuns instituțiile UE și susține acordul ulterior cu privire la articolele rămase, inclusiv bugetul și asocierea. ALLEA salută sugestia inițială a Comisiei pentru bugetul Programului Horizon Europe și susține solicitarea Parlamentului European pentru creșterea acestuia.

Horizon Europe ar trebui să ofere un sprijin considerabil acelor părți ale Programului Orizont 2020 care s-au dovedit a fi deosebit de reușite. Consiliul European de Cercetare (ERC) este principalul finanțator de cercetare în Europa. El este elementul Programului Orizontului 2020 cel mai apreciat în rândul comunității de cercetare și acest lucru este recunoscut în raportul Lamy. (Raportul Grupului Independent de înaltă calificare.)

Acest element a oferit un mijloc de excepție pentru descoperirea și cercetarea de jos în sus, care a reprezentat de fapt un far de aliniament în creșterea valorii și importanței finanțării activității de cercetare de către UE pe arena mondială. De asemenea, ERC a permis mai degrabă promovarea gândirii creative, decât reacționarea la agendele de cercetare predefinite (și potențial învechite). Considerarea noastră fermă este că ERC are nevoie de mai bună finanțare pentru a continua să-i atragă și să-i susțină pe cei mai buni cercetători din UE. Este convingătoare recomandarea Consiliului Științific al ERC ca bugetul acestuia să atingă nivelul prevăzut inițial de 5% din agențiile naționale de cercetare europene, ceea ce ar oferi ERC un buget minim de 4 miliarde de euro pe an.

Mobilitatea cercetării este de neprețuit pentru schimbul de idei și crearea rețelelor de contacte de durată. Acțiunile în cadrul Programului Marie Skłodowska-Curie (MSCA) au jucat un rol important timp de mai mulți ani în încurajarea mobilității. Salutăm prevederile Programului Horizon Europe care stimulează și susține o astfel de mobilitate pe parcursul întregii cariere de cercetare și, în special, faptul că această mobilitate startează la începutul carierei. Am dori ca valoarea adăugată pe care cercetătorii o aduc în asigurarea finanțării de jos în sus în domeniile cercetării și inovării să fie recunoscută prin finanțarea suplimentară oferită pentru aceste activități.

În ceea ce privește bugetul Programului Horizon Europe, susținem pe deplin apelurile, precum LERU (League of European Research Universities), ca finanțarea în cadrul clusterilor din Pilonul 2 să fie distribuită într-un mod mai echitabil. În special, vedem o creștere a finanțării pentru Clusterul 2 – „Cultură, Creativitate și Societate Incluzivă”. Considerăm că acest lucru va contribui la consolidarea sinergiilor dintre cluster și cercetarea și inovarea transdisciplinară pe care Programul Horizon Europe își propune să le încurajeze. În realizarea unor astfel de interdisciplinarități, anterior am exprimat unele îngrijorări cu privire la faptul cum este înțeleasă

noțiunea „inovație” în cadrul Comisiei și ale programelor-cadru. Este important ca „inovația” să fie înțeleasă mai pe larg. Inovația este mai mult decât tehnologie. Politica de inovare a UE trebuie să se bazeze pe o definiție a inovației care să recunoască și să valorizeze toate formele de cunoștințe noi – tehnologice, dar și cele ce țin de afaceri, finanțare, reglementare guvernamentală și socială – care să ajute la crearea de valori pentru economie și societate și să conducă la transformări sistemice (p. 12).

Identificată de Joseph Schumpeter drept dimensiune critică a schimbărilor economice, inovația este astăzi cel mai bine înțeleasă ca modul în care se transformă diversele aspecte ale societății, fie ele culturale, de guvernare, de afaceri sau tehnologice. Dacă vrem ca societatea să prospere și să se dezvolte, atunci nu putem privi aceste aspecte în mod izolat, este necesar să vedem interacțiunile și sinergiile lor. De aceea, cercetarea transformățională prin clustere trebuie să se bazeze pe varietatea metodelor de cercetare și pe perspectivele diferitelor discipline care funcționează împreună. În cea ce privește Programul Orizont 2020, am fost îngrijorați de faptul că Comisia a înțeles că cercetarea și inovarea trebuie să se desfășoare într-o mare măsură ca parte a unui proces liniar excesiv de simplist prin nivelurile de pregătire tehnologică (TRL-Technology Readness Level), unde anumite părți ale Programului Orizont 2020 erau concentrate pe realizarea anumitor niveluri ale TRL. Această abordare liniară și „universală” a cercetării și inovării este inadecvată și inutilă. Inovația nu se limitează doar la oportunități de afaceri și economice, dar și se bazează pe faptul, cum o varietate de actori sociali își imaginează în mod diferit lucrurile în care științele umanistice și cele sociale pot avea o contribuție importantă.

Suntem îngrijorați de faptul că Planul strategic al Comisiei pentru Horizon Europe pare să opteze pentru obținerea unei viziuni integrate a provocărilor pe care Programul Horizon Europe își propune să le facă față. De exemplu, orientările generale ale fiecărui cluster identificat de Comisie se potrivesc slab provocărilor pe care le indică Comisia. Astfel, Comisia identifică schimbările demografice drept „unul dintre cele mai bune exemple” de factori care determină transformările sociale, economice, politice, tehnologice și de mediu ale activităților, proceselor și percepțiilor umane. Cu toate acestea, în orientările generale ale clusterului pentru sănătate în acest sens nu există nicio mențiune, și doar două aspecte sunt menționate în anexa mai detaliată la clusterul respectiv.

În mod similar, textul nu include perspective care ar putea conduce la înțelegerea atitudinilor, comportamentelor și eticii sănătății și, nu mai puțin important, a bunăstării. În general, clusterelor, așa cum au fost expuse în orientările generale, în mare parte mai degrabă sunt similare cu cele din Programul Orizont 2020, decât să prezinte un pas înainte în dezvoltarea subiectelor.

Considerăm, așadar, că este loc pentru o mai bună formare a clusterelor și, în special, a Programelor de lucru și apelurilor de concurs, și solicităm Comisiei să vină cu modificările respective în timp util.

Pentru a o ajuta în acest lucru, am preluat câteva din textele-anexe ale documentului Comisiei Europene „Orientări privind primul Plan strategic de implementare a Programului-cadru de cercetare și inovare Horizon Europe” și am făcut unele modificări pentru a ilustra modul în care acestea ar putea fi redactate mai clar și pentru a contribui la stimularea diverselor perspective în sectorul cercetării și inovării din anexa de mai jos.

O astfel de abordare îngustă a împiedicat Programul Orizont 2020 să devină un program deschis de cercetare și inovare, care s-ar fi putut adresa către toate disciplinele, toți participanții, toate companiile și țările și, cel mai important, a condus la faptul că cercetarea inovatoare și de impact

nu a fost întotdeauna susținută acolo unde se putea de susținut. Acest lucru s-a observat în special în cazul științelor umanistice și sociale. Rapoartele de monitorizare SSH ale Comisiei privind Programul Orizont 2020 (H2020) arată că Comisia nu a reușit să încorporeze aceste discipline în provocările societale ale Programului H2020. Valoarea științelor umanistice și sociale trebuie să fie înțeleasă într-un mod mult mai puțin tehnocratic și instrumental, astfel încât să existe cu mult mai multă deschidere pentru o analiză critică și o anchetă deschisă, în special în Pilonul Provocărilor societale. Abordarea tehnocratică din partea Comisiei în ceea ce privește provocările societale a condus la faptul că apelurile Programului Orizont 2020 conțin un limbaj neatractiv și o înțelegere inadecvată a problemelor cu care se confruntă societatea, ceea ce a împiedicat implicarea mai puternică a cercetătorilor din domeniul științelor umanistice și sociale. Considerăm că urmează a fi depuse eforturi semnificative pentru ca Programul Horizon Europe să nu eșueze în același mod.

Cu toate acestea, salutăm și susținem angajamentul Comisiei de includere a științelor umanistice și celor sociale drept o condiție necesară pentru a face față provocărilor societale, Planul strategic constituind un prim pas în procesul de implicare. Ținem să facem două recomandări concrete pentru a susține acest proces. În primul rând, Comisia trebuie să continue elaborarea rapoartelor anuale de monitorizare a SSH. Am saluta un angajament public din partea Comisiei, că acest lucru anume așa și se va întâmpla pe viitor.

În al doilea rând, recomandăm ca etapa de evaluare a propunerilor să acopere mai generos aria științelor umanistice și sociale. Nu poate exista un singur evaluator SSH. Științele umanistice și sociale constituie, de fapt, un set de discipline diverse care acoperă o gamă excepțional de largă. Acestea sunt discipline variate care necesită o evaluare adecvată de către persoane cu experiență relevantă. De asemenea, considerăm că informațiile furnizate evaluatorilor sunt insuficiente. De exemplu, Comisia a declarat că evaluatorii primesc îndrumări specifice cu privire la modul de încorporare a problemelor precum SSH. Însă pagina principală a evaluatorului de pe Portalul Participanților conține doar o mică secțiune despre SSH, care nu oferă o prezentare reală asupra modului de încorporare a SSH, despre acest lucru mărturisesc și propunerile care au fost susținute prin intermediul Programului Orizont 2020 fără participarea SSH, în pofida faptului că pe portal ele au fost înscrise ca subiecte SSH, după cum demonstrează și rapoartele de monitorizare SSH ale Comisiei.

De asemenea, considerăm că, dacă interdisciplinaritatea este esențială pentru un apel și aceasta include încorporarea SSH, atunci aceasta trebuie inclusă în secțiunea „credibilitatea abordării propuse” a Raportului de evaluare. Acest lucru reiese din faptul că, dacă interdisciplinaritatea este esențială pentru Horizon Europe, atunci credibilitatea oricărei abordări propuse trebuie să se bazeze pe ea. Este salutabil și posibilitatea includerii savanților din domeniul științelor umanistice și sociale în fiecare cerere depusă, sub rezerva justificării concrete că acest lucru nu s-a întâmplat sau nu trebuia să se întâmple în cazuri aparte.

În cadrul clusterelor este foarte dificil de unit consortii mari, în special pentru cercetătorii aflați la începutul carierei și care nu reprezintă o dovadă că inovația sau impactul vor fi realizate. În Programul Horizon Europe urmează a fi incluse o serie de granturi de dimensiuni mai mici. Acest lucru va ajuta la finanțarea unor cercetări cu un impact mai viabil, precum și la obținerea unor rezultate mai ponderabile decât cele din cadrul Programului Orizont 2020. Promovarea acestei modalități de finanțare va permite susținerea unei game mai largi de participanți din întreaga UE, întrucât vor exista mai multe posibilități de a ridica excelența și înțelegerea aplicării și asigurării finanțării din partea UE.

În acest sens, salutăm Programul Horizon Europe, care include un puternic spirit de construire a excelenței, având în vedere faptul că UE nu ar trebui considerat finanțatorul principal, ci ca o valoare adăugată. Există o mulțime de căi care ar face posibil acest lucru. Acordarea de finanțări semnificative pentru programele de mobilitate ar fi vitală în promovarea schimbului de cercetători din UE, a conexiunilor și experienței necesare pentru a scrie propuneri excelente de cercetare. În plus, considerăm că procesul de depunere a propunerilor de proiect în două etape, pornind de la o etapă simplă la oferirea de sprijin între prima și a doua etapă, ar fi oportun pentru construirea excelenței. De asemenea, recomandăm ca finanțarea în afara Programului Horizon Europe să fie promovată acolo, unde este necesară pentru stabilirea capacităților locale, pentru crearea birourilor de expertiză și de management al cercetării, pentru a-i ajuta pe cercetători la scrierea cererilor de participare. Acest lucru este important în țările care au avut mai puțin succes în realizarea Programului Orizont 2020.

Una dintre inovațiile majore în Programul Horizon Europe vor fi noile misiuni. Vom vedea cum se vor dezvolta acestea pe parcurs. Dar este important ca un asemenea program, precum Horizon Europe, să sprijine domeniile de cercetare și inovare. Misiunile constituie un plus de valoare pentru programele-cadru, cu toate acestea, sperăm că după trei ani de evaluare pozitivă acestea vor continua. Este de dorit ca o astfel de evaluare să fie absolut independentă de Comisie.

De asemenea, Horizon Europe intenționează să exercite o revizuire majoră a ceea ce înseamnă „Parteneriat”. Salutăm poziția abordată de Comisie în acest domeniu și așteptăm cu nerăbdare consultări în acest sens. Cu toate acestea, suntem profund îngrijorați de faptul că în documentul de orientare al Comisiei privind primul Plan Strategic nu se menționează HERA (Științele Umanistice din Spațiul European de Cercetare) și NORFACE (Noi Oportunități pentru Agenția de Cooperare de Finanțare a Cercetării în Europa). Ambele inițiative trebuie menținute, deoarece parteneriatele vor continua și în Horizont Europa.

Rămânem pe deplin convinși că Programul Horizon Europe este „deschis către lume”. În acest sens, salutăm stabilirea priorităților prin reorganizarea Direcției Generale pentru cercetare și inovare a Comisiei Europene. Programul Horizon Europe este o platformă mondială de cercetare și inovare majoră, care propune avantaje semnificative pentru UE prin atractivitatea sa pentru partenerii din întreaga lume. Noi optăm pentru atingerea acestui obiectiv pe măsura realizării Programului Horizon Europe și, în special, dorim ca toate țările asociate să poată participa în acest Program, inclusiv prin schemele monobeneficiare, precum ERC și MSCA.

Anexa 1

Să fii sănătos într-o societate care se schimbă rapid

Problemele de sănătate și îngrijire ale oamenilor sunt diferite, în funcție de vârstă, gen, stadiu de viață și condiții sociale, printre alte lucruri. Este bine cunoscut faptul, că factorii sociali – „determinanții sociali ai sănătății” – sunt principalii factori ai sănătății individuale și a populației și că aceștia funcționează încă de la naștere și de-a lungul vieții, și ca atare sunt importanți pentru înțelegerea eforturilor de a rămâne sănătos și de a evita deteriorarea sănătății, și cum aceste eforturi evoluează și trebuie să se dezvolte într-o societate aflată într-o schimbare rapidă. Determinanții sociali ai sănătății includ circumstanțele materiale și sociale ale oamenilor, inclusiv locuința, veniturile și educația, precum și factorii stilului de viață, cum ar fi dieta, activitatea fizică, consumul de tutun și de alcool. Înțelegerea faptului cum influențează acești factori sociali asupra sănătății este esențială pentru dezvoltarea unor abordări durabile pentru îmbunătățirea sănătății și bunăstării pe termen lung și reducerea inegalității cauzelor care duc la înrăutățirea stării de sănătate între grupurile de populație.

Sănătatea și bunăstarea fizică și psihică a individului pot fi influențate de situația sa individuală, dar și de contextul social mai larg în care trăiește. Educația sanitară și comportamentul sunt factori importanți. În prezent, peste 790.000 de decese pe an se datorează unor factori de risc, precum fumatul, consumul de alcool, lipsa de efort fizic și obezitatea. Aceste modele de comportament sunt adesea adânc înglobate în viața de zi cu zi a oamenilor, în interacțiunile lor și în înțelegerea a ceea ce înseamnă să fii fericit și sănătos – și schimbarea acestor modele se dovedește a fi o provocare politică majoră. Până în prezent, acțiunile în acest sens s-au concentrat, de regulă, pe educație și/sau formarea de abilități. În cel mai bun caz, astfel de intervenții au doar un impact limitat asupra comportamentului/obiectivelor vizate, cu efecte care se estompează rapid și nu pot reduce semnificativ riscurile de îmbolnăvire.

O abordare multidisciplinară este necesară pentru a cunoaște provocările fizice, sociale și de mediu ale promovării unui comportament sănătos. Factorii de risc fac parte din stilurile de viață și cultura oamenilor. Acești factori adesea se formează în copilărie și adolescență, și sunt condiționați de fondul familial al individului și de sentimentul identitar al acestuia (sexul, clasa socială și identitatea etnică). Obiceiurile alimentare ale unei persoane, de exemplu, pot fi modelate atât de circumstanțele materiale, cât și, în special, de veniturile lui, precum și de mediul cultural. Ca și alte comportamente de sănătate, dieta noastră poate fi o profundă expresie a faptului „cine suntem” (identitatea noastră) și „de unde venim” (moștenirea noastră culturală). Schimbarea acestor aspecte adânci ale propriei persoane necesită intervenții adecvate din punct de vedere cultural, bazate pe crearea unor modele de cercetare și intervenție, cercetătorii lucrând în parteneriat cu comunitățile, al căror comportament ei încearcă să-l schimbe.

Condițiile proaste din copilărie pot compromite sănătatea de-a lungul vieții, crescând riscul de îmbolnăvire ulterioară. Nivelul scăzut de venituri, de exemplu, poate afecta măsura în care indivizii și comunitățile sunt capabili să acorde prioritate rezultatelor în materie de sănătate față de alte obiective concurente (cum ar fi creșterea nivelului de venit disponibil sau lărgirea participării la activități sociale și de agrement). Prin colaborarea interdisciplinară și o mai bună înțelegere a perspectivelor pe parcursul vieții, putem conștientiza modul în care sănătatea este modelată în viața oamenilor și în care intervențiile pentru îmbunătățirea condițiilor sociale ale oamenilor le pot aduce beneficii pe tot parcursul vieții în materie de educație, angajare și venit, precum și în sănătate. Studiile longitudinale, în special studiile de grup, care urmăresc copiii de

la naștere (și tot mai des – din perioada dezvoltării intrauterine) ar putea sta la baza cercetărilor care schimbă condițiile jocului, cu folosirea unei rețele extinse de colaborare între cercetătorii care lucrează la aceste studii în Europa și nu numai.

Înțelegerea rolului abordărilor sistemice a factorilor determinanți ai sănătății este crucială. Prin aceste abordări se recunoaște faptul, că asupra sănătății oamenilor acționează multe cauze și, prin urmare, este nevoie și de politici multiple. Domeniul controlului tutunului, de exemplu, ar trebui să ia în considerare comportamentul corporativ, precum și acțiunile guvernului național, ale agențiilor de sănătate publică și ale societății. Cercetările în domeniul științelor sociale constituie resursa centrală în domeniul controlului tutunului, atât în cartografierea factorilor determinanți ai consumului de tutun, cât și în evaluarea impactului politicilor și intervențiilor pentru reducerea acestuia. Generalizând toate acestea, este nevoie de o mai bună înțelegere a semnificației sistemelor de îngrijire medicală mai vastă și adesea pe termen lung, pe care se bazează oamenii, precum și a modului în care acestea variază în funcție de cultură, geografie, statut socio-economic și de vârstă. Acordarea de îngrijiri ne-medicale, dar totuși necesare, este una dintre cele mai profunde provocări pentru a rămâne sănătos, iar o mai bună înțelegere și susținere a rolului familiei și comunității în prestarea acestei îngrijiri este vitală pentru sustenabilitatea măsurilor orientate spre îmbunătățirea sănătății și asigurarea bunăstării pe termen lung. Soluțiile personalizate, care au tendința de a se concentra în principal pe individ, și nu pe parteneriat – inclusiv, familie, comunitate și furnizorii de servicii – sunt necesare pentru a oferi îngrijiri medicale într-o societate aflată în proces de schimbare.

O societate în care se produc schimbări rapide poate prezenta atât oportunități, cât și provocări pentru sănătatea unei persoane; ea poate susține și face necesară evoluția tehnicilor de gestionare a sănătății. Pentru a reduce inegalitățile în materie de sănătate și pentru a sprijini sănătatea și viața activă pentru toți, este esențial să fim atenți nu doar la potențialul de inovare și transformare în managementul sănătății și al sistemelor de sănătate, ci și la procesele sociale, politice și de mediu care pot susține ori împiedica schimbarea sănătății, sau modificările reale care o fac necesară. Înțelegerea, de exemplu, a potențialului de digitizare sau „big data” necesită o conștientizare mai profundă a abordărilor sociale, geografice și de vârstă și acceptarea unui rol mai activ în alegerile referitoare la propria sănătate, precum și în procesele sociale, cum ar fi puterea, autonomia și rolul statului. Lecțiile pot fi învățate din studiul istoric al proceselor care ajută sau împiedică traducerea cunoștințelor științifice și clinice în schimbări ale atitudinilor și practicilor în ocrotirea sănătății. Mai mult decât atât, schimbarea rapidă a contextelor politice și de mediu în care ne desfășurăm activitatea poate înainta cereri din ce în ce mai mari asupra rezistenței unei persoane și o poate face să-și schimbe ritmul de viață. Impactul schimbărilor climatice, inclusiv inundațiile și temperaturile mari, de exemplu, poate afecta sănătatea fizică și psihică a oamenilor. De asemenea, el poate amenința esențial senzația oamenilor de securitate psihologică în habitatul lor și de stabilitate a mediului și a sistemelor meteorologice locale. Cercetările în domeniul înțelegerii și eliminării acestor amenințări la adresa bunăstării individuale, comunitare și globale vor fi cruciale în anii care vin.

În concluzie, o mai bună înțelegere a diferitelor moduri în care indivizii, comunitățile și societățile interpretează, înțeleg, experimentează și răspund la provocările ce țin de ocrotirea sănătății este esențială pentru a explora impactul pe care sănătatea îl poate avea asupra experiențelor mai vaste ale indivizilor de-a lungul vieții lor, asupra capacității de a păstra independența și de a obține un loc de muncă mai semnificativ, de a se angaja în activități de agrement la alegerea lor.

Cercetarea și Inovarea își propune să sprijine cetățenii în promovarea unei vieți sănătoase și active, oferind soluții adecvate și adaptate, inclusiv pentru persoanele cu nevoi speciale. Impacturile vizate sunt următoarele:

1. Cetățenii adoptă stiluri de viață și comportamente mai sănătoase, fac alegeri mai sănătoase (cum ar fi preferarea alimentelor mai sănătoase) și trăiesc mai mult timp o viață sănătoasă, independentă și activă, cu reducerea pericolului de îmbolnăvire, inclusiv la vârste mai înaintate sau în alte perioade vulnerabile ale vieții. Ei sunt capabili și au datoria să definească, să înțeleagă mai bine, să monitorizeze și să gestioneze propria sănătate fizică și psihică și propria bunăstare și să interacționeze cu medicii, furnizorii de sănătate și îngrijire și cu rețelele lor de asistență mai largi, inclusiv familiile și comunitățile.

2. Politicile și acțiunile în domeniul ocrotirii sănătății, care au drept scop fortificarea sănătății și prevenirea bolilor, sunt bazate pe cunoștințe și orientate către nevoile cetățenilor, recunoscând factorii determinanți mai largi ai sănătății și bunăstării și alegerile complexe pe care indivizii le fac pe parcursul vieții în ceea ce privește propria sănătate.

3. Creșterea încrederii cetățenilor în intervențiile de sănătate bazate pe cunoștințe și în deciziile autorităților din domeniu, inclusiv printr-o educație mai bună în materie de sănătate, ceea ce duce la o implicare sporită și la o respectare strictă a strategiilor eficiente pentru promovarea sănătății, prevenirea și tratamentul bolilor, inclusiv rata mai mare de vaccinare și siguranța pacientului.

4. Cetățenii sunt protejați de riscurile pentru sănătate care vin din partea dezinformării, manipulării și fraudei, inclusiv a vânzării, procurării și utilizării medicamentelor nestandarde, falsificate sau inadecvate.

5. Sarcina și nașterea sunt mai sigure, mortalitatea maternă este redusă, decesele prevenibile ale nou-născuților și ale copiilor sub 5 ani sunt suprimate, este mai bună sănătatea fizică și psihică și bunăstarea copiilor (și a familiilor lor).

Cercetarea și Inovarea poate oferi o mai bună înțelegere a determinantilor, nevoilor, manifestărilor și impactului specific sănătății și îngrijirii pe parcursul întregii vieți, și elabora soluții mai eficiente pentru promovarea sănătății și prevenirea bolilor, inclusiv pentru nevoile legate de condițiile de îmbolnăviri cronice, de dizabilitățile fizice și mentale, sau de deficiențele legate de vârstă. Cercetarea și Inovarea pot ajuta oamenii, precum și comunitățile să se implice în proiectarea, elaborarea și implementarea serviciilor, politicilor și soluțiilor digitale inovatoare, asigurând, de asemenea, accesibilitatea, echitabilitatea și eficiența acestora în prevenirea bolilor și promovarea sănătății. Cheia realizării acestor obiective constă în disponibilitatea și accesibilitatea datelor reale privind sănătatea, ceea ce va necesita sprijin adecvat din partea infrastructurilor de cercetare și de furnizarea a datelor.

Această orientare a Cercetării și Inovării va sprijini activitățile care vizează:

1. O mai bună înțelegere a sănătății umane la diferite stadii de dezvoltare și a factorilor individuali, comunitari și sociali care conturează ori afectează sănătatea, sau sunt afectate de ea, inclusiv rezistența la boli, procesele și experiențele îmbătrânirii, precum și bunăstarea și independența mai largă.

2. O mai bună înțelegere a necesităților speciale de sănătate și îngrijire ale unor persoane în gestionarea sănătății lor, fizice sau mentale, și a soluțiilor mai bune pentru sprijinirea acestor necesități.

3. O mai bună înțelegere a nevoilor de sănătate și îngrijire ale grupurilor de populație care se confruntă cu dezavantaje structural, și a soluțiilor mai bune pentru soluționarea durabilă și pe termen lung a acestor provocări.

4. Soluții personalizate pentru promovarea sănătății și prevenirea bolilor indivizilor sau soluții stratificate adaptate grupurilor, inclusiv pentru predicția și prevenirea bolilor înainte de naștere, în timpul acesteia și de-a lungul vieții lor.

5. Elaborarea de instrumente digitale, aplicații și alte soluții, inclusiv a inovațiilor sociale, încurajarea educației în materie de sănătate și abilitarea cetățenilor pentru a-și gestiona mai bine propria sănătate și bunăstare pe tot parcursul vieții și pentru a se proteja de amenințările pentru sănătate, inclusiv combaterea dezinformării, manipulării și comercializării frauduloase de medicamente nestandarde, falsificate sau necorespunzătoare și drogurilor interzise.

Domenii de intervenție:

Această provocare necesită acțiuni de cercetare și inovare în mai multe domenii de intervenție (AoI) din clusterul 1, dar centrul de greutate se află în AoI 1.2.1. „Sănătate pe tot parcursul vieții”. De asemenea, este strâns legată de AoI 1.2.2 „Determinanți ai mediului și sănătății sociale”. Această orientare a Cercetării și Inovării va sprijini activitățile care sunt vizate.

Sinergiile dintre cluster

Sinergiile cu alte cluster ar putea fi explorate printr-o largă colaborare intersectorială. De exemplu, cu clusterul 2 „Cultură, creativitate și societăți incluzive” privind inegalitățile în materie de sănătate și relația lor cu inegalitățile mai largi sau cu clusterul 6 „Alimente, bioeconomie, resurse naturale, agricultură și mediu” privind importanța nutriției pentru sănătate (incluzând microbiomul uman, alimentație sigură și alimente sigure), diete personalizate (incluzând obiceiurile alimentare în general și obezitatea în copilărie în special) și impactul factorilor de stres ai mediului alimentar asupra sănătății umane (inclusiv comercializarea). Alte sinergii posibile ar putea fi explorate prin cooperarea în domeniul instrumentelor digitale, cum ar fi telemedicina sau casele inteligente, cu clusterul 4 „Digitizare, industrie și spațiu”, în același timp înțelegând impactul potențial negativ al noilor tehnologii asupra sănătății prin utilizarea lor greșită în societate (precum accidente în urma exploatării de mașini fără șofer, de exemplu), sau cu clusterul 5 „Climă, energie și mobilitate” – impactul acestora asupra sănătății urbane versus sănătatea rurală și impactul mai larg al schimbărilor climatice asupra bunăstării fizice și mentale (de exemplu, impactul creșterii nivelului mării asupra comunităților de coastă și cel al creșterii temperaturilor extreme în mediul urban și rural).

Cooperare internațională:

Alte regiuni și țări se confruntă cu provocări și necesități similare în domeniul sănătății și prevenirea bolilor. De aceea este necesară promovarea cooperării internaționale pentru a beneficia pe cât e posibil de cunoștințe și soluții noi.

Combaterea bolilor și reducerea poverii lor

Bolile transmisibile și netransmisibile constituie cauza unui număr mare de dizabilități și decese premature în UE și în întreaga lume. De asemenea, ele provoacă inegalități sociale marcante și persistente – grupurile defavorizate prezintă un risc ridicat atât de boli transmisibile, cât și netransmisibile – și reprezintă o amenințare majoră pentru sănătate, societate și economie, precum și o povară potențială pentru cei afectați. Mulți oameni mor încă prematur și suferă de aceste boli. Bolile netransmisibile, inclusiv cele mintale și neurodegenerative, sunt responsabile pentru până la 80% din costurile de ocrotire a sănătății din UE. Mijloacele financiare sunt cheltuite pentru tratamentul bolilor care, în mare măsură, sunt prevenibile. Și, deși există un potențial imens al măsurilor preventive, pentru acestea în prezent sunt cheltuite doar aproximativ 3% din bugetele pentru îngrijirea sănătății. Bolile infecțioase, inclusiv infecțiile rezistente la antimicrobiene (RAM), de exemplu, rămân o amenințare majoră la adresa sănătății în UE și la securitatea globală a sănătății, iar decesele din cauza RAM ar putea depăși 10 milioane pe an la nivel mondial, conform unor predicții. Apariția și răspândirea microbilor rezistenți la medicamentele disponibile este o problemă actuală și din ce în ce mai critică pentru sistemele de sănătate din Europa. Îmbunătățirea bazei de date privind utilizarea abuzivă sau folosirea greșită a antibioticelor de către oameni este esențială și în acest sens se pot trage învățăminte din agricultură, inclusiv din exemplul animalelor și culturilor agricole, ca mari consumatori de antibiotice și principalele izvoare ale AMR, precum și din studiile istorice asupra acțiunilor de schimbare a comportamentului care s-au dovedit reușite sau nereușite în trecut, în diferite contexte de timp, geografice etc.

Mai mult ca atât, progresele clinice și tehnologice afectează longevitatea experiențelor de tratare a bolilor, la un număr mai mare de persoane care trăiesc în condiții de sănătate din ce în ce mai grave și pentru perioade mai lungi de timp. O mai bună înțelegere a diverselor experiențe de gestionare a bolii: de la conștientizarea noțiunii de boală și a celei de extindere a administrării bolilor și a gravității bolii; mecanismele prin care oamenii fac față impactului fizic și psihologic al bolii, care variază din cauza culturilor, geografiei, vârstei și comunităților; interacțiunile diferitor grupuri de populație cu noi înțelegeri ale prevenirii și determinantilor bolilor și cu informații despre responsabilitate și vinovăție; implicarea noilor tehnologii, oportunitățile și provocările acceptării acestora; relația dintre condițiile de sănătate pe termen lung și experiențele de viață mai largi ale unui individ – de la independența personală la capacitatea de a obține o muncă mai prestigioasă, sau de a participa la activități de agrement la alegerea lor – și măsura în care acestea pot fi activate sau prevenite în diferite contexte.

Scopul Cercetării și Inovării este reducerea gravității bolilor severe asupra cetățenilor și a sistemelor de asistență medicală. Impacturile vizate sunt:

1. Povara tratamentului bolilor severe în UE și în întreaga lume poate fi micșorată printr-o gestionare eficientă a maladiilor, inclusiv prin elaborarea și implementarea abordărilor inovatoare în diagnostic, terapie și de gestionare a bolilor, precum și în ceea ce ține de determinanții sociali și de mediu și impactul asupra sănătății, de exemplu, abordări medicale personalizate, soluții digitale și alte noi abordări în sănătate și îngrijire. În special, pacienții care sunt diagnosticați la timp, inclusiv cei cu boli rare, primesc un tratament eficient și rentabil din punct de vedere economic, datorită implementării eficiente a rezultatelor cercetării în noi instrumente de diagnostic și terapie.

2. Mortalitatea prematură cauzată de boli netransmisibile se va reduce cu o treime (până în 2030), se promovează sănătatea mintală și starea de bine, iar obiectivele voluntare ale Planului de acțiune mondial OMS pentru prevenirea și controlul NCD-urilor 2013–2020 vor fi atinse (până în 2025), cu un impact imediat asupra poverii bolilor (DALY).

3. Starea de bine în managementul bolilor este în creștere, odată cu creșterea numărului de persoane care trăiesc o viață mai fericită și mai împlinită și au o independență mai mare, de exemplu, în capacitatea lor de a obține un loc de muncă mai important și de a participa la activități de agrement la alegerea lor.

4. Sistemele de asistență medicală beneficiază de o expertiză consolidată în domeniul cercetării și dezvoltării, capacităților umane și cunoștințelor în combaterea bolilor transmisibile și netransmisibile, inclusiv prin cooperare internațională. În special, acestea sunt mai bine pregătite să răspundă rapid și eficient la situațiile de urgență din sănătate și sunt capabile să prevină și să gestioneze epidemiile de boli transmisibile, inclusiv în mediul de sănătate.

5. Cetățenii beneficiază în UE și în întreaga lume de un impact redus (transfrontalier) asupra sănătății din cauza epidemiilor și agenților patogeni AMR. În special, se reține răspândirea epidemiilor de SIDA, tuberculoză, malarie și boli tropicale neglijate, și sunt combătute, hepatita, bolile transmisibile prin mediul acvatic și alte boli infecțioase.

6. Pacienții și cetățenii sunt informați despre amenințările bolilor, sunt implicați și motivați să ia deciziile corespunzătoare pentru sănătatea lor și să respecte mai bine strategiile și politicile bazate pe cunoștințe și îndreptate spre gestionarea bolilor (în special pentru controlul focarelor și situațiilor de urgență).

7. UE beneficiază de vizibilitate ridicată și se poziționează pe rol de lider la forurile internaționale privind sănătatea globală și securitatea globală a sănătății, în special în parteneriat cu Africa.

Este nevoie urgent de Cercetare și Inovare pentru elaborarea de noi preveniri, diagnosticări, vaccinuri, terapii și alternative antibioticelor, precum și pentru îmbunătățirea strategiilor de prevenire și management existente pentru a atinge rezultate palpabile. Acest lucru va necesita cooperarea internațională pentru a acumula cele mai bune expertize și cunoștințe disponibile la nivel mondial, pentru a accesa infrastructuri de cercetare de talie mondială și a valorifica investițiile pentru necesitățile prioritare, prin coordonarea mai bună a activităților cu alți subiecți, care finanțează cercetarea și inovarea internațională în domeniul sănătății. Continuarea parteneriatelor internaționale și a cooperării cu organizațiile internaționale este necesară în special pentru combaterea bolilor infecțioase, inclusiv rezistențelor antimicrobiene și răspunde nevoilor majore de asigurare a securității globale a sănătății, inclusiv de diminuare a poverii globale a bolilor necontagioase.

Această orientare a Cercetării și Inovării va sprijini activitățile care vizează:

1. O mai bună înțelegere a bolilor și a factorilor de apariție a acestora, inclusiv legăturile cauzale dintre factorii de mediu și de comportament și boli, și o mai bună bază documentală pentru elaborarea politicilor.

2. Metodologii și diagnosticări mai bune, care permit diagnosticarea corectă și în timp util, identificarea opțiunilor de tratament personalizate și evaluarea rezultatelor sănătății, inclusiv pentru pacienții cu boli rare.
3. O mai bună înțelegere a tehnicilor de combatere a bolilor, a eficacității acestora în grupurile de populație, a modului în care acestea se raportează la diferite contexte sociale și de mediu și a impactului mai larg al acestora asupra sănătății și bunăstării.
4. Elaborarea și validarea intervenției eficiente pentru o mai bună supraveghere, prevenire, detectare, tratament și gestionare a crizelor de amenințare cu boli infecțioase.
5. Tehnologii inovatoare de sănătate elaborate și testate în practica clinică, incluzând abordări medicale personalizate și utilizarea instrumentelor digitale pentru a optimiza procesele clinic de lucru.
6. Terapii noi și avansate pentru boli necontagioase, inclusiv boli rare, elaborate în special pentru persoanele fără opțiuni aprobate și susținute de strategii care să le facă accesibile pentru plătitorul public.
7. Dovezi științifice îmbunătățite/adaptate de perfecționare a politicilor și cadrului legal pentru informarea asupra inițiativelor politice majore la nivel global (de ex. Convenția-cadru OMS pentru controlul tutunului; Planul de implementare a poluării (UNEA).

Domenii de intervenție:

Această provocare necesită acțiuni de cercetare și dezvoltare în mai multe domenii de intervenție (AoI) din clusterul 1, dar centrul de greutate se află în AoI 1.2.3. „Boli necomunicabile și rare” și 1.2.4. „Boli infecțioase”. Este strâns legat de AoI 1.2.2 „Determinanți ai sănătății de mediu și sociale” și AoI 1.2.1 „Sănătate pe tot parcursul vieții”. Această orientare a Cercetării și Inovării va sprijini activitățile care vizează:

Sinergiile dintre cluster:

Sinergii cu alte cluster ar putea fi explorate printr-o colaborare intersectorială largă, de exemplu cu clusterul 3 „Securitatea civilă pentru societate” privind securitatea/urgențele în sănătate (pregătire și răspuns, măsuri medicale de combatere, focare epidemice/pandemii, dezastre naturale și incidente tehnologice, bioterorism) sau cu clusterul 4 „Digitizare, industrie și spațiu” pe sisteme de susținere a deciziilor sau în geoobservare și monitorizare (de exemplu, vectori de boli, epidemii). Alte sinergii posibile ar putea fi explorate prin cooperarea cu clusterul 6 „Alimente, bioeconomie, resurse naturale, agricultură și mediu” pentru securitatea sănătății și AMR (o sănătate: sănătate umană/animală/vegetală) și cu clusterul 2 „Cultură, creativitate și Societățile incluzive ” în înțelegerea rolului societății atât în reducerea prevalenței bolii, cât și în reducerea poverii bolilor menționate, inclusiv în ceea ce privește alte domenii ale vieții persoanei, cum ar fi capacitatea lor de a obține un loc de muncă important și de a-și exercita alegerea activităților de agrement la propria dorință.

Cooperare internațională:

O cooperare internațională eficientă este esențială pentru a reduce povara bolii, de exemplu, pentru a proteja oamenii împotriva amenințărilor transfrontaliere pentru sănătate, inclusiv creșterea și răspândirea AMR și (re)aparitia epidemiilor emergente, și pentru a înțelege mai bine

factorii determinanți și metodele de abordare a bolilor netransmisibile și înclinației lor de a crește în mod diferit în diferite grupuri de populație. UE ar trebui să-și continue eforturile pentru inițierea și promovarea acțiunilor de coordonare și integrare transfrontalieră a Cercetării și Inovării. Pentru a face față acestor provocări de dimensiuni globale, va fi necesară cooperarea internațională pentru a grupa cele mai bune expertize și cunoștințe disponibile la nivel mondial și a permite o aliniere mai bună la acțiunile din restul lumii. Aceasta include colaborarea internațională cu inițiativele majore ale UE și la nivel mondial în domeniul bolilor infecțioase (Global Research Collaboration for Prefected Disease Disease, GloPID-R), boli netransmisibile (Alianța globală pentru boli cronice, GACD), boli rare (International Rare Diseases Research Consortium, IRDiRC), brain research (International Traumatic Brain Injury Research, InTbIR), medicină personalizată (International Consortium for Personalized Medicine, ICPeMed) și -omics (de exemplu, International Human Epigenome Consortium, IHEC, 1 million of Genomes Initiative).

Parteneriate europene:

i) „Parteneriatul de sănătate globală UE-Africa pentru combaterea bolilor infecțioase”: Acest parteneriat de cercetare și inovare va avea ca scop creșterea securității globale a sănătății în Africa subsahariană (SSA) și Europa, prin accelerarea elaborării tehnologiilor de sănătate eficiente, sigure, accesibile și adecvate, precum și a intervențiilor sistemelor de sănătate pentru boli infecțioase în parteneriat cu Africa și finanțatorii internaționali. De asemenea, Parteneriatul va sprijini cercetarea implementării sistemelor de sănătate pentru adoptarea de noi intervenții medicale, îmbunătățite sau existente. Acest Parteneriat constituie o inițiativă succesoare a programului de parteneriat EDCTP2 și va fi lansat în 2021. El va fi stabilit ca parteneriat instituționalizat în baza articolului 185/187 TFEU.

ii) „Boli rare”: Acest parteneriat de cercetare și inovare va avea drept scop îmbunătățirea vieții pacienților cu boli rare. El se va baza pe rezultatele și experiențele ERA-Net E-Rare, care a fost continuat în cadrul Programului comun european privind bolile rare (EJP RD). Programul EJP RD a fost lansat în decembrie 2018 pentru a ajuta în continuare la coordonarea eforturilor de cercetare ale țărilor europene, asociate și non-europene în domeniul bolilor rare și pentru implementarea obiectivelor Consorțiului internațional pentru cercetarea bolilor rare (IRDiRC). Parteneriatul de cercetare și inovare propus va fi stabilit ca un program de parteneriat co-finanțat, începând din 2024.

iii) „Cercetare în domeniul sănătății translaționale”: În mai multe parteneriate existente finanțate de Orizont 2020 sunt implicați aceiași finanțatori ai cercetării și inovării din domeniul sănătății, dar ei pur și simplu sunt concentrați pe diferite tematici ale domeniilor prioritare. Parteneriatele de cercetare și dezvoltare vor avea ca scop să stabilească o coordonare mai flexibilă și mai eficientă între proprietarii de programe (de regulă ministere) și finanțatorii de programe (de regulă agenții de finanțare) din numeroasele rețele create în Spațiul european de cercetare (ERA) pentru sănătate și bunăstare. Aceste acțiuni se vor concentra pe stabilirea unei agende de cercetare strategică și a unei strategii comune de finanțare între principalii finanțatori europeni, publici și privați, pe dimensiunea cercetării și inovării în domeniul sănătății translaționale și vor fi stabilite ca parteneriat co-finanțat, începând cu anii 2023/2024.

Misiuni:

Co-legiuitorii au solicitat o misiune în domeniul cancerului. Un comitet de misiune va consilia Comisia cu privire la domeniul de aplicare și obiectivele specifice ale unei astfel de misiuni.

ANEXA 2

Climă, Energie și Mobilitate

Dezvoltarea infrastructurii, serviciilor și sistemelor pentru comunități și orașe inteligente și durabile

În prezent, 80% din populația UE trăiește în zonele urbane. La nivel global, această cifră constituie aproape de 50%, dar este de așteptat să atingă 70% până în 2050. Creșterea rapidă a orașelor creează o serie de provocări economice, sociale și de mediu. Partea negativă a acestui proces este că orașele sunt privite ca locuri ale stresului social și inegalității, instabilității politice, aprovizionării inadecvate și vulnerabilităților ca urmare a schimbărilor climatice, sau ca spații dificil de guvernat din cauza dimensiunii, complexității sau diversității. Partea pozitivă este că orașele sunt reprezentate ca centre ale puterii economice și sociale în creștere, ca hub-uri pentru inovație, creativitate, activism și prosperitate, precum și locuri cu posibilități fără precedent pentru o viață durabilă și o guvernare pluralistă. În anii următori, va fi esențial de gestionat durabil această creștere, atingând potențialele beneficii ale urbanizării, evitând în același timp tendințele dăunătoare de excludere a mediului, învățând din studiul istoric ce a funcționat și ce nu a funcționat în trecut pe plan internațional și în ce privește modalitățile prin care locuim împreună în orașe, dar avem experiențe diferite.

Proiectarea, construcția și gestionarea mediului urban sustenabil și crearea unor infrastructuri, servicii și sisteme durabile pentru comunități și orașe inteligente au o maximă importanță. Digitalizarea și decarbonizarea ne vor modifica în următoarele decenii abordările privind viața urbană și guvernanta, și vor fi din ce în ce mai interconectate. Totuși, procesul de realizare a acestor obiective încă nu este clar, iar diversele experiențe ale cetățenilor, întreprinderilor și comunităților din cadrul și din mediul urban necesită o analiză mai profundă și mai nuanțată.

O abordare multidisciplinară este necesară și pentru a cunoaște provocările fizice, sociale, umane și de mediu ale dezvoltării infrastructurii, serviciilor și sistemelor durabile. Spațiul urban, cu concentrarea sa de oameni (cu diverse medii și experiențe), de idei și resurse, poate servi drept catalizator pentru inițierea și susținerea inovării în aceste domenii, dar poate complica, de asemenea, posibilitatea asigurării accesului tuturor orașenilor la multitudinea de oportunități oferite de viața urbană, fiind în același timp protejați de aspectele negative ale acesteia. Cunoașterea cetățenilor, întreprinderilor și comunităților va fi vitală pentru înțelegerea provocărilor și oportunităților de realizare a durabilității mediilor urbane, a modului în care le definim și percepem existența lor în plan social, cultural sau economic, și a faptului cum putem contribui la adoptarea și utilizarea noilor abordări pentru eradicarea sau amplificarea aspectelor mediului urban.

Identitățile și culturile se pot forma în contextul diferitelor forme de mediu. Conexiunea dintre habitatul urban și modul de viață – modurile și spațiile de interacțiune, experiențele sociale și impactul asupra bunăstării și coeziunii, între grupuri și în cadrul acestora – poate juca un rol important în determinarea relației dintre oameni și mediu, în aprecierea, cum sunt influențați de mediu și cum influențează ei asupra mediului din jurul lor. Societățile, în special cele din mediul urban, devin din ce în ce mai eterogene, cu o mai mare diversitate culturală, socioeconomică și politică. Oportunitățile care atrag oamenii în orașe – diversitatea lor, posibilitățile economice și experiențele de agrement, ideile și creativitatea – sunt anume acele lucruri, care pot face interacțiunea și guvernarea unui spațiu urban complexă și polivalentă, în special, în ceea ce privește sustenabilitatea.

Este necesar să elaborăm concepții mai nuanțate vizând spațiul public, consumul într-un context de mediu și interacțiunile dintre comunitate, cultură, natură și durabilitate. Este nevoie de o nouă înțelegere a unor posibile compromisuri între diferite valori și moduri de viață, precum și proliferarea de noi forme de responsabilitate colectivă și individuală în ceea ce privește viața urbană, poziția civică față de mediu și sustenabilitatea, inclusiv faptul cum și de către cine ar trebui conduse și puse în aplicare aceste procese de tranziție către infrastructura, serviciile și sistemele durabile.

Exploatarea potențialului noilor tehnologii și abordări în materie de energie, mobilitate și transport public, sau de economia de partajare, de exemplu, poate reduce impactul vieții urbane asupra mediului, dar poate fi percepută diferit de diferite persoane atât în interiorul orașelor, cât și între ele. Este necesară o înțelegere mai largă a tehnologiilor „inteligente”, care depășesc dimensiunea digitală și abordează problemele legate de capitalul economic distribuit și expertiza socială și tehnică în diverse medii urbane, precum și o înțelegere clară a liderismului și a comunităților practice, necesară pentru promovarea acestor schimbări.

Aplicarea înțelegerii comune și variate a diferitelor grupuri din spațiile urbane și din interiorul acestora, precum și proiectarea abordărilor pentru îmbunătățirea situației în comun cu cetățenii, întreprinderile și comunitățile, vor fi vitale în identificarea unor soluții durabile pentru provocările fizice, sociale, umane și de mediu ale sustenabilității urbane, și asigurarea realizării acestora.

Impactul vizat:

Îmbunătățirea înțelegerii durabilității urbane, incluzând eficiența resurselor, precum și rezistența climatică a spațiilor urbane, îmbunătățirea calității aerului, a traiului urban, a biodiversității, a guvernării și a explorării provocărilor fizice, sociale umane și de mediu pe care le provoacă habitatele urbane și mediul de trai. Promovarea unei gândiri inedite și imaginative asupra atractivității orașelor pentru cetățeni, întreprinderi și comunități, sporind viabilitatea și accesibilitatea orașelor pentru toți cetățenii, vizând diverse tipuri de infrastructură umană și fizică (inclusiv infrastructura verde și servicii de mobilitate accesibile) și valorificarea oportunităților noilor tehnologii și cunoștințe, inclusiv de natură culturală și creativă.

Provocări potențiale ale cercetării:

- Utilizarea terenurilor urbane și planificarea integrată, incluzând guvernanta și inovația în sectorul public, privat și comunitar, politicile urbane, sistemele și mobilitatea energetică urbană, instrumente de luare a deciziilor și noile modele de participare a cetățenilor, inclusiv inițiativele și conceptele responsabilității în ceea ce privește cetățenia de mediu și monitorizarea mediului.
- Calitatea vieții pentru cetățeni, stilul de viață al oamenilor și impactul lor asupra consumului, bunăstării și resurselor, inovațiile sociale urbane, capacitățile circulare și regenerative ale orașelor și a comunităților.
- Extinderea concepțiilor despre spațiul public și culturile naturii, pentru a răspunde unor societăți din ce în ce mai diverse.
- Soluții bazate pe natură și material circular, reducerea presiunii asupra mediului și a poluării în orașe.

- Noile elaborări în proiectarea urbanistică care încorporează procese ecologice, inclusiv dimensiunile estetice pentru dinamica spontană a naturii și aspectele arheologiei industriale, cum ar fi fostele zone industriale sau sistemele de infrastructură demolate.
- Noi înțelegeri ale impactului ecologic al urbanizării contemporane, inclusiv focare emergente de îngrijorare, precum poluarea luminoasă, sonoră și cu micro-particule.
- Abordări imaginative ale artelor performante și vizuale care scot în relief diferite dimensiuni ale naturii, peisajului și mediului construit, inclusiv noi forme de inovații metodologice.

Implementare:

Provocările și subiectele potențiale ale cercetării vor fi abordate prin acțiuni de cercetare și dezvoltare comune și/sau ca parte a unei potențiale misiuni încrucișate ale clusterelor în cadrul Programului Horizon Europe în zona „Climei-neutre și a orașelor inteligente”. Există o valoare adăugată în comasarea proiectelor finanțate de CE cu platformele mari ale părților interesate și cu parteneriatul co-programat „Mediu construit și construcția”. Este posibil să existe legături și cu alte clustere, inclusiv Clusterul 1 din „Sănătate” și Clusterul 2 din „Cultură, Creativitate și Societate Inclusivă”.

Despre ALLEA

ALLEA este Federația Europeană a Academiiilor de Științe Exacte și Umanistice, care reprezintă peste 50 de academicieni din peste 40 de țări din UE și din alte țări non-UE. De la fondarea sa în 1994, ALLEA vorbește în numele membrilor despre etapele dezvoltării științei europene și internaționale, promovează știința ca un bun public global și facilitează colaborarea științifică peste granițe și discipline.

Academiile sunt organe de conducere ale unor oameni de știință distinși, din toate domeniile cercetării academice. Acestea conțin o resursă umană unică de excelență intelectuală, experiență și cunoștințe multidisciplinare destinate avansării științei în Europa și în lume. Prin intermediul membrilor săi, ALLEA încearcă să îmbunătățească condițiile de cercetare, să ofere cele mai bune sfaturi independente și interdisciplinare disponibile și să consolideze rolul științei în societate. În acest sens, ALLEA asigură expertiza academiilor europene în beneficiul comunității de cercetare, al factorilor de decizie și a publicului. Rezultatele includ sfaturi bazate pe știință ca răspuns la subiectele relevante pentru societate, precum și activități care să încurajeze cooperarea științifică, raționamentul științific și valorile implicării publice.

ALLEA este constituită ca o asociație non-profit și rămâne pe deplin independentă de interesele politice, religioase, comerciale sau ideologice.